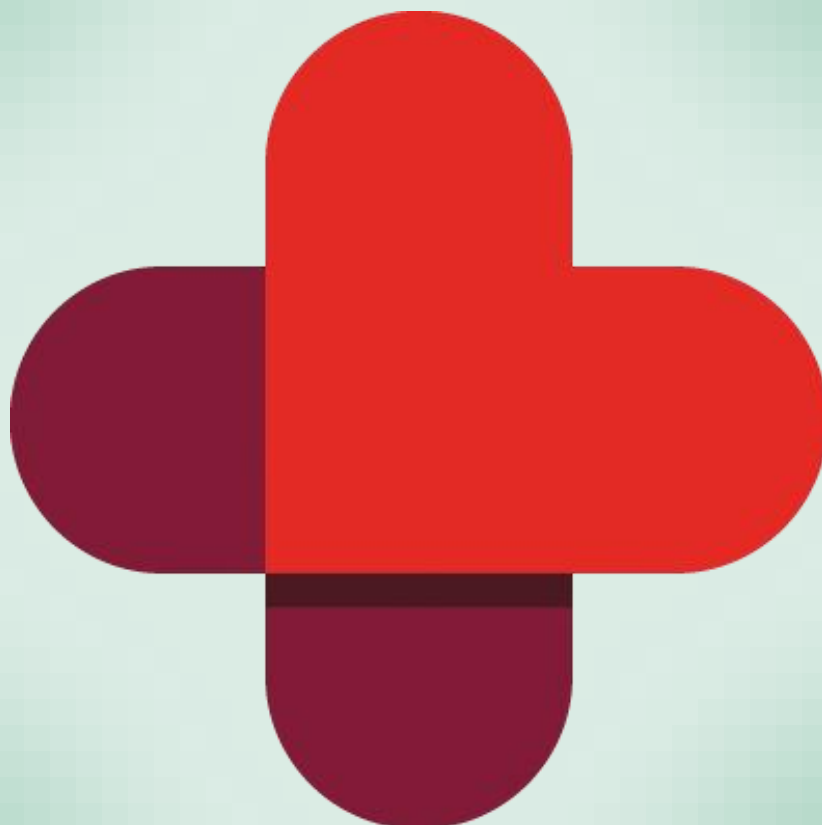

Hållbarhetsrapport

2023

Inledning

Långsiktighet och samhällsengagemang är en del av vår grund som idéburen vårdgivare. Vi ska erbjuda en säker vård och omsorg av hög kvalitet till våra patienter och boende, på ett sätt som bidrar till en hållbar utveckling.

Det innebär att stiftelsen tar ansvar för och arbetar med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Hållbarhetsrapporten beskriver hur vi under året har arbetat med de mest väsentliga hållbarhetsaspekterna i vår verksamhet.

De policys och riktlinjer som styr arbetet med hållbarhet inom Stockholms Sjukhem är:

Social hållbarhet

- Arbetsmiljöpolicy
- Inköspolicy och riktlinjer för upphandling
- Kompetensförsörjningspolicy
- Kompetensutvecklingspolicy
- Kvalitets-, miljö- och hållbarhetspolicy
- Likabehandlingspolicy
- Samverkansavtal om arbetsmiljö och medbestämmande
- Policy för visselblåsning
- Meddelarskydd, policy

Ekologisk hållbarhet

- Kvalitets-, miljö- och hållbarhetspolicy
- Inköspolicy och riktlinjer för upphandling
- Riktlinjer för resor i tjänsten
- Strategi för fordonspark (ingår i affärsplan)
- Läkemedelslistor, Kloka listan
- Miljöhandbok

Ekonomisk hållbarhet

- Antikorruptionspolicy
- Policy för gåvor till personal
- Policy uppvaktning och representation
- Inköspolicy och uppförandekod
- Placeringspolicy

Goda exempel

Arbete med matsvinn och hållbara måltider, ekologisk hållbarhet

En måltid kräver mycket resurser i arbetet från råvaror till färdig måltid. Mycket mat blir svinn. För att minska vår miljöbelastning återvinns alltid svinnet från måltiderna till biogas. Under en vecka per år mäter vi matsvinnet från avdelningarna i syfte att minska matsvinnet. Det matsvinn som mäts är den mat som ligger kvar på tallriken efter servering vid lunch

och middag. Överbliven mat från frukost, mellanmål och kvällsmål hanteras som matavfall. Mätningen för 2023 visade att matsvinnet fortsätter att minska och har sjunkit mer än 75% sedan 2019 i antal gram per portion.

Då Stockholms Sjukhem växt med bland annat två nya äldreboenden de senaste åren, har vi behov av att kunna servera fler måltider med hög kvalitet. I projektet som drivs kring kosten har arbetsgruppen kommit fram till att storköket på Kungsholmen har möjlighet att laga så många måltider som behövs några års sikt framåt. Samtidigt behöver vi även här nå en ekonomi i balans. Det är möjligt genom att vi ser över våra inköp och avtal, planerar menyer med kontroll på råvarukostnaderna, har rätt bemanning, scheman och arbetsstruktur för medarbetarna och ser över arbetssätten.

Hållbart säkerhetsengagemang och hållbar bemanning, social hållbarhet

Patientsäkerhetskultur

Sedan 2022 ingår mätning av patientsäkerhetskulturen som en integrerad del av pulsmätning till medarbetarna. Mätningen består av fyra frågor hämtade från regionernas ömsesidiga försäkringsbolags, LÖFs, mätning av Hållbart Säkerhets Engagemang, HSE, som innehåller 11 frågeställningar. Frågorna är utformade som påståenden där upplevelsen skattas i hur hög grad vi tycker att påståendet överensstämmer med vår upplevelse. De fyra frågorna är:

- På min arbetsplats agerar vi alltid utifrån de risker vi ser.
- Jag vågar prata om mina misstag.
- Jag påtalar när jag tror att något är på väg att gå fel.
- Jag skulle känna mig trygg om en närstående vårdades på min arbetsplats.

Mätningen visar på ett gott resultat. 78% av de ca 1500 svar som inkom 2023, uppger att de upplever en god patientsäkerhetskultur. Mätningen ingår i den pulsmätning till samtliga medarbetare som pågår kontinuerligt under året. Den innebär att samtliga medarbetare får besvara 8–10 frågor varannan vecka. Frågorna slumpas ut för varje medarbetare.

Hållbar bemanning

Ett arbete med att kartlägga vår bemanningsplanering och ta fram en bemanningsstrategi pågår i ett projekt som vi kallar "hållbar bemanning". Målet med projektet är att Stockholms Sjukhem ska vara en attraktiv arbetsplats med ett gott ledarskap och delaktiga och engagerade medarbetare samt att säkerställa en hög medicinsk kvalitet i vår sjukvård och äldreomsorg. Vi behöver samtidigt uppnå en ekonomisk balans till 2025. Idag bemanningsplanerar vi på väldigt olika sätt i våra olika verksamhetsområden, och det är mycket manuellt arbete bakom. Här kan det finnas en möjlighet att samordna och systematisera för att spara tid.

Det pågår också ett delprojekt i äldreomsorgen där man tittar på systemstöd. Kortsiktigt har kommit fram till att använda våra nuvarande system på ett smartare sätt bland annat med hjälp av utbildning internt.

Hållbara inköp, ekonomisk hållbarhet

Inom inköp drivs ett projekt där syftet är att det ska bli lätt att välja produkter och tjänster som är kostnadseffektiva och hållbara på lång sikt. För förbrukningsmaterial har en gemensam basvarulista för sjukvården tagits fram och äldreomsorgen har fått nya produkter till lägre priser. För matvaror till enheterna kommer en gemensam matvarulista för sjukvården att tas fram, något som redan är klart för äldreomsorgen.

Väsentliga aspekter

I tabellen på sid 23 återfinns samtliga hållbarhetsaspekter, organiserade utifrån FN:s tre dimensioner för en hållbar utveckling. Det vill säga ekologisk-, social- och ekonomisk hållbarhet. Tabellen beskriver Stockholms Sjukhems främsta verktyg för att adressera respektive aspekt samt viktiga framsteg under 2023. I följande text beskrivs årets arbete inom de tre aspekterna.

Risker och möjligheter

Hållbarhetsrisker, inom ekologisk-, ekonomisk och social hållbarhet som berör vår verksamhet, inkluderar klimatpåverkan, negativ påverkan på ekosystem, utarmning av naturresurser, risk för korruption, brister i affärsetik, brott mot mänskliga rättigheter, osund verksamhetskultur, dåliga arbetsförhållanden och bristande patientsäkerhet som några övergripande exempel. I vårt hållbarhetsarbete tar vi tillvara möjligheter och risker, exempel på hur vi gör för att hantera våra hållbarhetsrisker återfinns i denna rapport och i tabellen på sid 23.

Ekologisk hållbarhet

Vårt åtagande, vår policy, kvalitets- miljö och hållbarhetspolicy

Stiftelsen bedriver ett aktivt miljöarbete med målsättning att minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan för en långsiktigt hållbar miljö som främjar människors hälsa.

Stockholms Sjukhems medarbetare arbetar aktivt med ständiga förbättringar genom att arbeta hälsofrämjande med att minska utsläpp av transporter och användning av farliga kemikalier och miljöbelastande läkemedel. Vi utnyttjar våra resurser ansvarsfullt och effektivt och strävar efter kontinuerlig kompetensutveckling för att öka medvetenhet och kunskap om hållbar miljö. Vi tar hänsyn till risker och möjligheter för en hållbar miljö vid verksamhetsförändringar och framtidsbeslut.

Resurseffektivitet och avfall

Allt vi använder är taget från naturen på ett eller annat sätt, processat och transporterat till oss. Stockholms Sjukhem kan aktivt begränsa sin miljöpåverkan genom att välja bra leverantörer och produkter, säkerställa en effektiv förbrukning samt tillse att eventuell avfallsproduktion minimeras.

Inom vård och omsorg används stora mängder förbrukningsmaterial som producerats av både nya och återvunna resurser. Stockholms Sjukhem strävar alltid efter att samarbeta med leverantörer som använder förnybara material och råvaror, biologiskt nedbrytbara substanser och miljövänliga transportmedel. I valet av enskilda produkter kartläggs och värderas positiva och negativa miljöaspekter ur ett livscykelperspektiv. Det vill säga se

över miljöpåverkan före, under och efter det att Stockholms Sjukhem har upphört att använda produkten. Miljö- och kvalitetsaspekter följs sedan systematiskt upp i en årlig leverantörsutvärdering. Samtliga leverantörer förväntas ha ett systematiskt miljöarbete och uppvisa goda resultat över tid.

Engångsprodukter är många gånger en förutsättning för god vårdhygien, men har en högre miljöpåverkan sett ur ett livscykelperspektiv. Som exempel, uppgår den totala klimatpåverkan från flergångskläder till endast ca 20% av engångsplaggens.

Förbrukningen av engångsmaterial följs upp för att säkerställa att antalet produktkategorier, utöver hygienmaterial, minskar över tid. Engångsprodukter som kan ersättas, utan att påverka den vårdhygieniska kvaliteten, byts ut mot flergångsprodukter. Under 2023 ökade antalet engångsprodukter med 36%, jämfört med året 2022. Varje verksamhet ser över sina resultat för att vidta åtgärder för att minska antalet engångsprodukter. Ett exempel är engångskläder som kan bytas ut mot flergångs.

PVC är en klorbaserad polymer som vid förbränning ger upphov till förorening och korrosion. Klorinnehållet medför också bildning av dioxiner och andra svårnedbrytbara föreningar. Mjukgjord PVC innehåller mjukgörande tillsatser, vanligen ftalater, som i flera fall är klassade som hälsofarliga. Ämnena avgår delvis ur produkterna vid användning och kan därför orsaka hälsoproblem. Just de mjukgörande egenskaperna gör att produkter med PVC kan finnas i tex sonder som används i sjukvården. Stockholms Sjukhem strävar efter att minska antalet PVC-produkter i vården och använder endast ett tiotal:

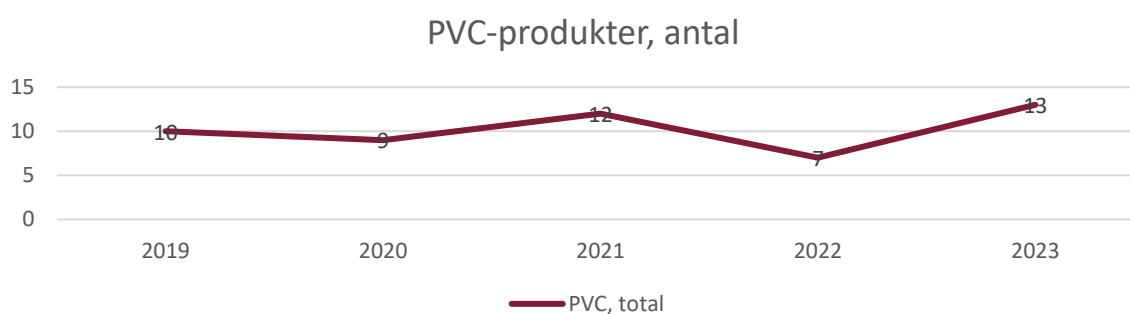

Diagram 1: Antal inköpta PVC-produkter

Efter användning, blir alla saker och allt material som används i verksamheten till någon form av avfall. Beroende på hur avfallet hanteras, påverkas också mängden utsläpp till mark, luft och vatten. Stockholms Sjukhems målsättning är att över tid minska negativ miljöpåverkan genom att minimera det osorterade avfallet per vård dygn. Allt avfall tas

därför om hand enligt EUs avfallshierarki, den så kallade "avfallstrappan". Strategin är att i första hand förebygga att avfall uppkommer, därefter i prioriteringsordningen återanvända, återvinna, energiutvinna och sista hand deponera. Hantering av farligt avfall, såsom läkemedelsrester och stickande/skärande/smittförande material, regleras i lag och skickas till en särskild återvinningsanläggning för förbränning.

Tydlig skyltning och kommunikation ska underlätta för medarbetarna att hantera avfallet på bästa sätt och allt avfall mäts och följs upp på olika avfallsfraktioner. Stockholms Sjukhem har rutiner för olika avfallsfraktioner och avvikelserapporterar om miljösorteringen blir fel.

Ökad digitalisering innebär stort miljöansvar

Digital utrustning används i stor utsträckning inom Stockholms Sjukhem. I och med pandemin ökade behovet och användningen av digital kommunikation mycket kraftigt. Med en ökad digitalisering i samhället förväntas också en fortsatt digitalisering av vården, där bland annat geriatriken och hemsjukvården kommer att kunna stöttas med allt fler digitala hjälpmedel.

Digitala produkters miljöpåverkan sker främst i tillverkningsledet och består av tungmetaller, plaster och hormonstörande flamskyddsmedel. Många produkter har tyvärr kort livslängd. Stockholms Sjukhem ställer tydliga miljökrav vid inköp av datorer, mobiltelefoner, skrivare och kopiatorer. Dessa omfattar bland annat krav på energieffektivitet samt lägre eller inget innehåll av miljögifter. Genom att säkerställa att uppställda miljökrav uppfyllts, underlättas också materialåtervinning och korrekt avfallshantering vilket minskar risken för att farliga ämnen kommer ut i miljön. Mätning av antal IT-komponenter visar att antalet datorer, mobiler och surfplattor har ökat i takt med tillväxten.

Transporter

Stockholms Sjukhems transporter avser framför allt av ett femtiotal hyrda bilar som används för vård i hemmet (ASIH, paramedicin). Huvuddelen av bilarna är elhybrider. För att minimera utsläppen från verksamhetens transporter, stipulerar stiftelsens fordonsstrategi att förnybara drivmedel ska användas så långt möjligt. Vid anskaffning av

nya fordon är prioriteringen därför: eldrift, laddhybrid, elhybrid och i sista hand bensindrift. När externa transport- eller budtjänster behöver köpas in, ska i första hand miljövänliga transporter väljas. För resor i tjänsten används företrädesvis tåg, som har en liten negativ miljöpåverkan. Flygresor förekommer, men i begränsad utsträckning. Utsläpp av koldioxid vid transporter visas i tabell på sid 12.

Energiförbrukning

Merparten av verksamhetens energiförbrukning går att hänföra till Stockholms Sjukhems lokaler. Verksamheten bedrivs på cirka 55 000 m² yta, fördelat på fyra olika fastigheter i Bromma, Upplands Väsby samt på Kungsholmen och Södermalm.

El används framför allt till belysning och drift av utrustning. All el som används på både Kungsholmen och Bromma är enligt avtal grön, ursprungsmärkt, el som genereras från vattenkraft. Koldioxidutsläppen är i princip noll men däremot kan ekosystemen i de älvar där vattenkraftverken ligger påverkas. För att minska elförbrukningen har ett antal initiativ genomförts som till exempel rörelsestyrd belysning. Elförbrukning visas i tabell på sid.12.

Läkemedelshantering

Läkemedelshantering innebär en risk för exponering av miljö- och hälsofarliga ämnen. Hanteringen styrs av lagar, författningar och bindande krav men också särskilda skyddsinstruktioner som ska minimera risken för exponering av särskilt farliga läkemedel. Läkemedel tillverkas ofta i andra länder där kontrollen på utsläpp inte är lika stor som i Sverige. Ofta släpps läkemedel som antibiotika ut i vattendrag mer eller mindre orenat från fabriker och skapar miljöer där resistenta bakterier kan utvecklas. Samma vattendrag är också dricksvattnet för många människor.

Patientens bästa kommer alltid i första hand vid val av läkemedel. Vid val av två likvärdiga läkemedelsprodukter ska det med minst miljöpåverkan väljas. För att öka kunskapen om läkemedlens miljöpåverkan ska alla förskrivare gå en utbildning i Läkemedel och Miljö. Förskrivning sker sedan enligt Region Stockholms "Kloka listan", som innehåller rekommendationer på läkemedel för behandling av vanliga sjukdomar.

Rekommendationerna grundar sig på vetenskaplig dokumentation avseende läkemedlens effekt och säkerhet, ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och miljöpåverkan.

Utbildningen innehåller också sex konkreta tips på hur förskrivare kan bidra till att minska miljöpåverkan: 1. Följ "Kloka listan"; 2. Skriv ut startförpackningar; 3. Skriv inte ut mer än vad som går åt; 4. Skriv ut refill; 5. Lär dig "dina" miljöbelastande läkemedel och byt ut om det går; samt 6. Uppmana patienter att lämna in eventuella läkemedelsrester till ett apotek.

Sammantaget har Stockholm Sjukhems arbete gett resultat, och förskrivningen av miljöbelastande läkemedel mätt i definierade dygnsdoser, DDD, uppvisar en stadig minskning de senaste åren, se nedan. Följsamhet till Kloka listan DU 90 var 87%, 2023.

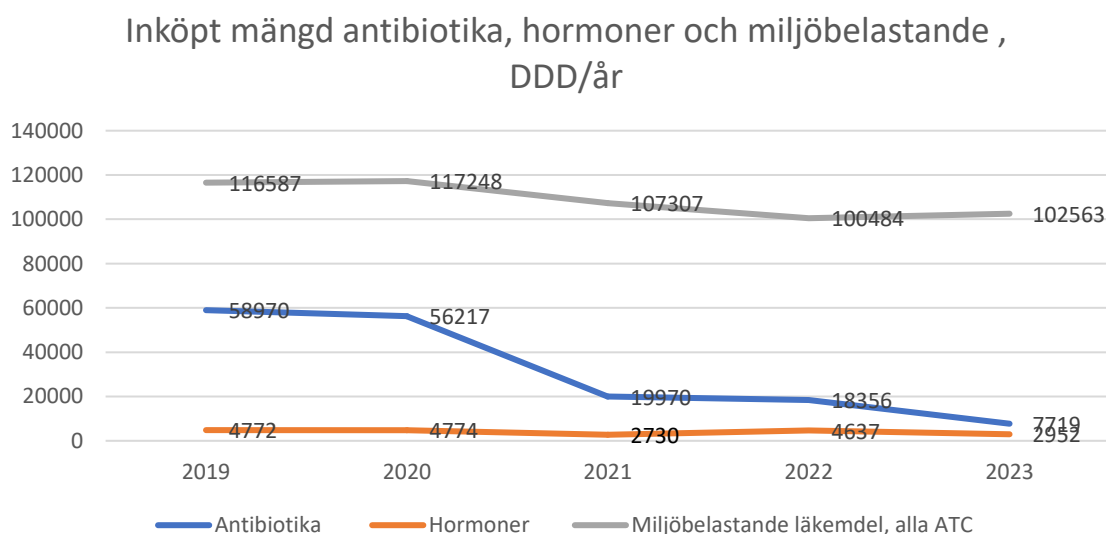

Diagram2: Förskrivning Miljöbelastande läkemedel, antal DDD/år

Utsläpp till vatten

När patient eller boende använder läkemedel går en betydande del ofta opåverkad genom kroppen och hamnar - via avloppet - i Östersjön vilket kan medföra allvarliga konsekvenser för marina ekosystem. För att kunna mäta och följa upp utsläppen av farliga läkemedel i avloppsvattnet över tid, genomfördes provtagningen under åren 2018–2020 av vattnet vid fastigheten på Kungsholmen. Mätningen upprepas årligen från 2023.

Resultatet av de genomförda mätningarna visar på i stort oförändrade värden för utsläpp av hormoner, neuroleptika, antiinflammatoriska läkemedel samt beta-receptorblockerande.

Utöver läkemedel, görs även mätning och uppföljning av användningen av kemiska produkter såsom hand- och ytdesinfektion samt olika bassängkemikalier. Alla kemikalier registreras i digitalt verktyg för kemikalier, där skydds- och säkerhetsdatatablad finns

tillgängliga och samt risker identifieras och tydliggörs. Inventering av mängder görs årligen inom alla verksamheter.

Förbrukningen av hand- och ytdesinfektion ökade markant under pandemin och är nu åter i balans med föregående år:

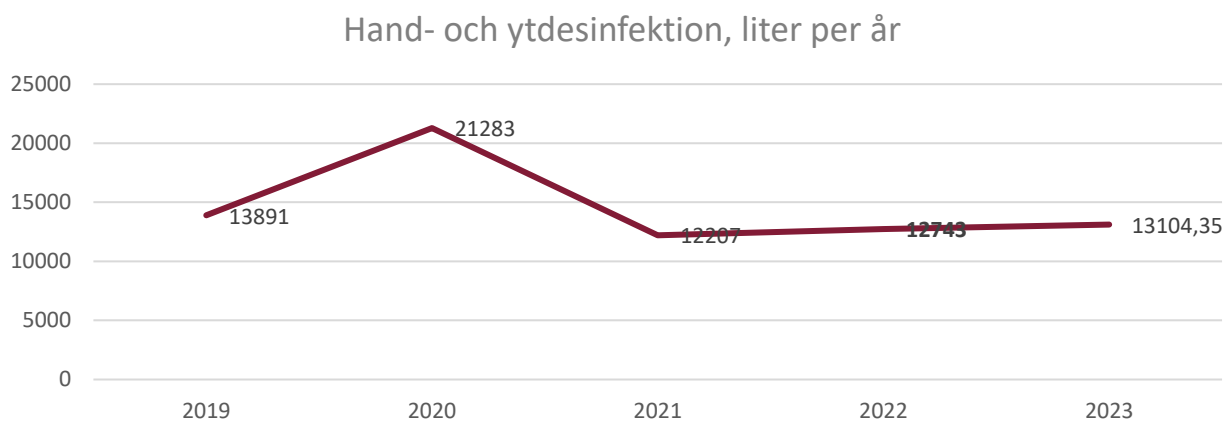

Diagram 3: Inköp av hand- och ytdesinfektion, liter/år

Matproduktion

Varje år lagar och serverar Stockholms Sjukhem över en kvarts miljon portioner mat. En måltid kräver mycket resurser i processen att gå från råvara till färdig portion. Var och hur maten odlas och tas fram, kan påverka miljön mycket i form av utsläpp till mark, luft och vatten samt påverkan på den biologiska mångfalden. Ekologisk mat minskar användningen av gifter i jordbruket vilket bidrar till renare grundvatten och större biologisk mångfald. Andelen ekologisk och närproducerad mat minskade under 2022 och har ökat under 2023 till 37%, se tabell sid 12.

Närproducerade råvaror väljs när så är möjligt och lämpligt då de bidrar till att stödja lokala producenter och minskar behovet av långväga transporter.

Matsvinn

Stockholms Sjukhem arbetar också systematiskt med att minska mängden matsvinn, det som blir över i matproduktionen eller kvar på tallriken efter måltiden. Under 2020 infördes ett nytt beställningssystem som gör det möjligt att på ett enklare sätt individanpassa portionerna och därmed bättre spegla den faktiska efterfrågan. Detta bidrog till att matsvinnet minskade med nära 50% år 2020. Under 2023 har matsvinnet per portion minskat med 45% jfr 2022:

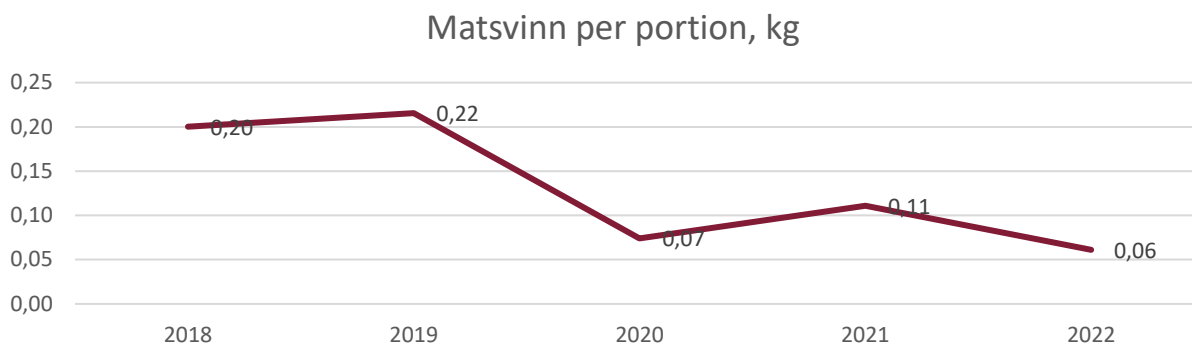

Diagram3: Matsvinn kg per portion/år

Stockholms Sjukhem har en så kallad "green box" som omvandlar det matavfall som inte kan undvikas till en näringsrik jord som kan användas som gödningsmedel eller omvandlas till biogas. Biogas kan till exempel användas som drivmedel i bilar i stället för bensin, där ett kilo matavfall räcker till att köra en biogasbil i nästan två kilometer.

Nyckeltal	2023	2022	2021
Koldioxidutsläpp (ton), egna transporter	44	46	47
Totalt miljöbelastande läkemedel, antal DDD/vårddygn	0,46	0,48	0,53
Inköpta engångsprodukter, antal produktkategorier utöver hygienmaterial	66	42	29
Avfall, % återvunnet	31%	25%	27%
Avfall, % till energiutvinning	69%	75%	73%
Andel % ekologisk och närproducerad mat av totalkostnaden för inköpta livsmedel	37%	41%	54%
Matsvinn, antal kg per portion	0,06	0,11	0,07
Bromma: Elförbrukning kWh/m ²	68	57	49
Kungsholmen: Elförbrukning kWh/m ² *	80	94	98

* Under 2021-2022 har SSH haft ombyggnation i hus B och det har varit problem med värmepumpen för tappvarmvatten.

Social hållbarhet

Vårt åtagande, vår arbetsmiljöpolicy

För att kunna erbjuda sjukvård, rehabilitering och äldreomsorg av hög kvalitet idag och imorgon krävs en ansvarsfull och hållbar verksamhet ur alla perspektiv. Det innebär ett gott ledarskap och en arbetsmiljö där engagerade medarbetare trivs och utvecklas. Det förutsätter att vi erbjuder vård och omsorg på lika villkor, att vi arbetar medvetet för att minska vår klimatpåverkan samt att vi värnar mänskliga rättigheter och arbetar för ett hållbart samhälle.

Vi ska möta dem vi finns till för med stort engagemang, kunskap och omtanke. Vår värdegrund vilar på stiftelsens långa historia och inspirerar oss när vi tillsammans gör vård och omsorg bättre, varje dag.

Engagerade medarbetare och ett gott ledarskap är självklara förutsättningar för att vi framgångsrikt ska kunna leva upp till vår vision, våra värderingar och för att nå våra mål. Det är också en förutsättning för att bedriva vård och omsorg med hög patientsäkerhet. Stockholms Sjukhem ska motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla ska behandlas likvärdigt och individuellt och resurserna ska fördelas på ett rättvist och jämställt sätt.

Attrahera och behålla medarbetare

Rätt vård säkras genom att Stockholms Sjukhem kan attrahera och långsiktigt behålla medarbetare som trivs och utvecklas på sin arbetsplats. Stockholms Sjukhem bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete som omfattar kartläggning av, och åtgärder mot, risker på arbetsplatsen. Det innefattar också arbetet med likabehandling och regelbundna lönekartläggningar. De löneskillnader vi ser i Stockholms Sjukhem kan förklaras med könsneutrala argument.

Stockholms Sjukhem har kollektivavtal för all verksamhet och samverkan med de fackliga parterna sker i enlighet med tecknat Samverkansavtal.

Vi arbetar kontinuerligt med att erbjuda våra medarbetare villkor och förmåner som uppfattas som attraktiva. Exempel på det är friskvårdsbidrag, mensskyddsautomater på personaltoaletter, cykelservice på våren och konst- och kulturklubb.

Att mäta och följa hur medarbetarna har det på jobbet är mycket viktigt. För att regelbundet mäta detta genomförs kontinuerliga pulsmätningar av hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö och Stockholms Sjukhem som arbetsgivare. Mätningarna visar bland annat hur ledarskapet fungerar, vilken arbetsglädje som finns, hur meningsfullt arbetet upplevs och hur arbetssituationen ser ut. Andra områden som mäts är delaktighet, personlig utveckling och teamkänsla. Varje enhet får sina resultat i realtid och de kan också följas på aggregerad nivå.

Stiftelsens delägarskap i Marie Cederschiöld högskola underlättar för framtida kompetensförsörjning, kompetensutveckling och verksamhetsnära forskning. Högskolan är privat och organiserad som ett aktiebolag, men utan krav på vinstutdelning. Högskolan bedriver idag utbildning och forskning inom områden som kan spåras direkt tillbaka till diakonirörelsen under 1800-talet.

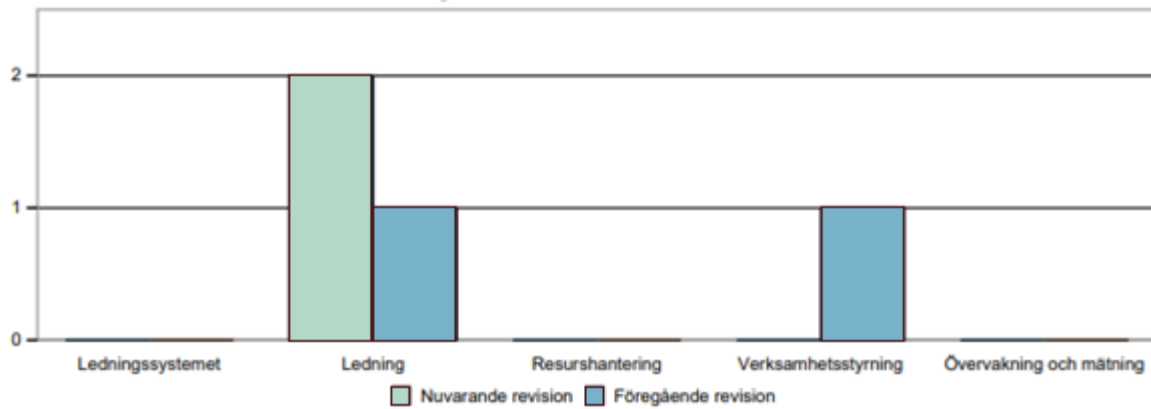
Kvalitetsarbetet

Stockholms Sjukhem har sedan 2011 valt att kvalitets- och miljöcertifiera verksamheten, enligt ISO 9001 och ISO 14001. Detta för att kontinuerligt granska att ledningssystemet fungerar som avsett och att lagar följs och att patientsäkerhet och kvalitet garanterat utvecklas. Grundläggande i vårt kvalitetsarbete är:

- Säkra processer, system och rutiner
- En aktiv avvikelsehantering
- Kontinuerliga uppföljningar och revisioner
- Ständiga förbättringar genom att resultat tas till vara

Stockholms Sjukhem rekommenderades nytt certifikat innehav vid den externa omcertifieringsrevisionen som genomfördes under 2023. Två mindre avvikelser rapporterades och handlingsplaner och åtgärder har godkänts av certifieringsföretaget och genomförts i verksamheterna.

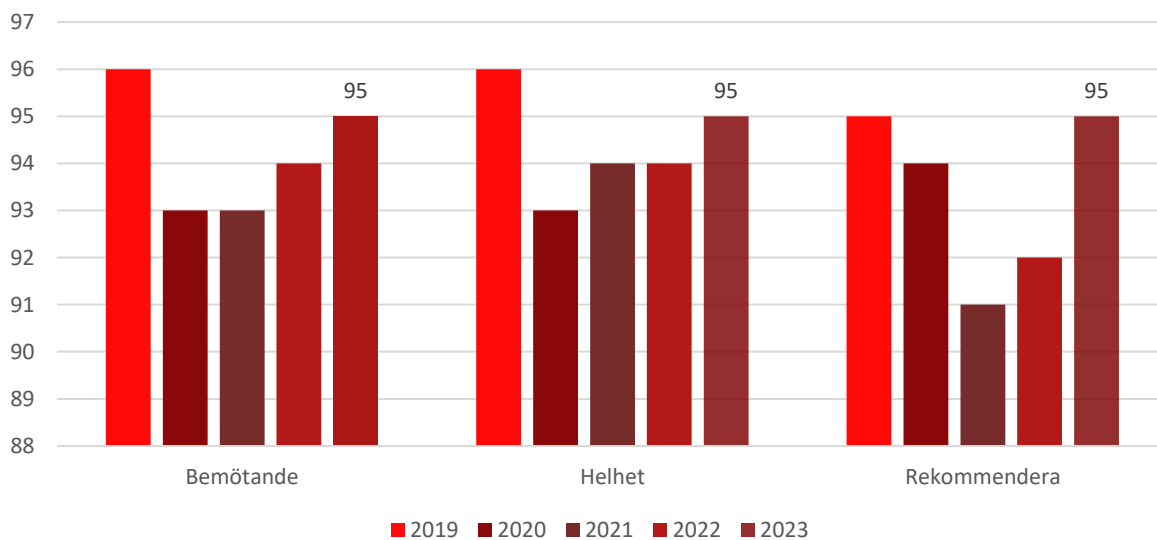
Avvikelsesammanställning extern revision 2023

God patientsäkerhet och hög kundnöjdhet är två viktiga grundkriterier för att patienter och boende ska välja Stockholms Sjukhem.

Patientupplevd kvalitet utvärderas med en digital enkät i egen regi. Under 2023 svarade 1311 patienter på enkäten och 97% av dessa var nöjda eller mycket nöjda med sin vård och behandling.

Andel mycket nöjda/nöjda patienter

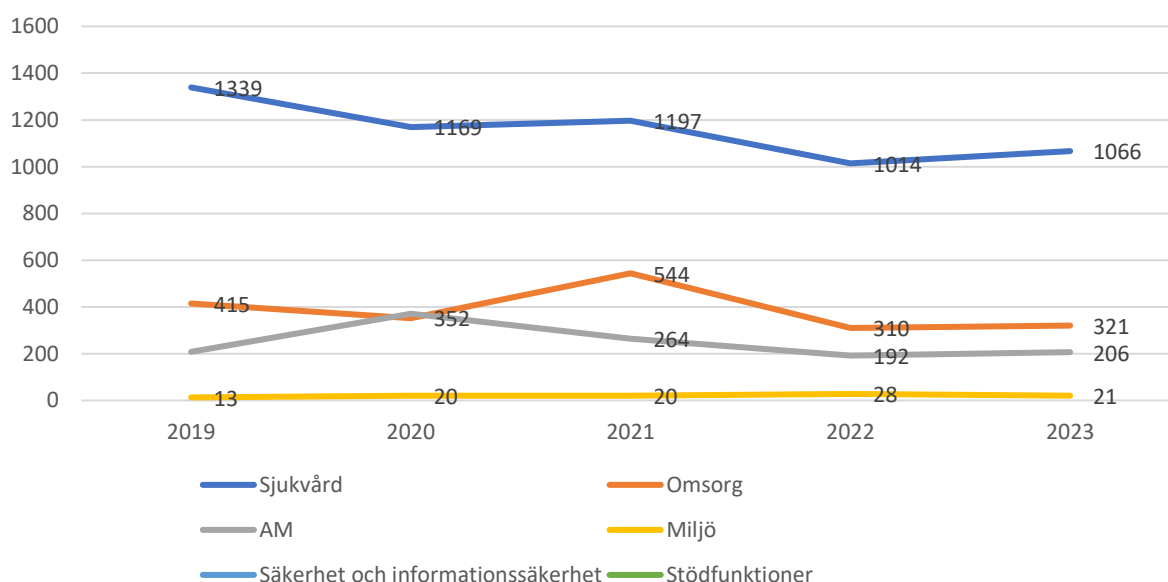

Avvikelsehantering

Stockholms Sjukhem har en aktiv avvikelserapportering. Den som upptäcker en avvikelse, dvs. en händelse eller förhållande som avviker från vad som anges i ledningssystemet, ska rapportera avvikelsen i avvikelssystemet. Rapportören kan följa sin avvikelse, via systemet, genom hela processen. Närmaste chef handlägger avvikelsen, ansvarar för klassificering och gradering av inträffad avvikelse samt analys av bakomliggande orsak, åtgärd/förebyggande åtgärd och uppföljning. Vid allvarliga avvikelser genomförs en händelseanalys. Händelseanalys är den utredning som ligger till grund vid anmälan till IVO, s.k. Lex Mariaanmälan (hälso- och sjukvård) eller Lex Sarah-anmälan (vård- och omsorg).

Under 2023 har ett nytt avvikelssystem implementerats i syfte att förenkla rapporteringen, få en bättre överblick att kunna analysera och skapa ett lärande av de avvikelser som inträffar. Avvikelssystemet är gemensamt för samtliga verksamheter och är ett hållbart alternativ som kan anpassas efter verksamheternas behov. Sedan införandet av det nya systemet har antalet avvikelserapporter ökat något jämfört med 2022, totalt har 1623 rapporter lämnats in inom sjukvård, omsorg, arbetsmiljö, miljö, säkerhet och stödfunktioner.

Antal avvikelser, sjukvård och omsorg, 2019-2023

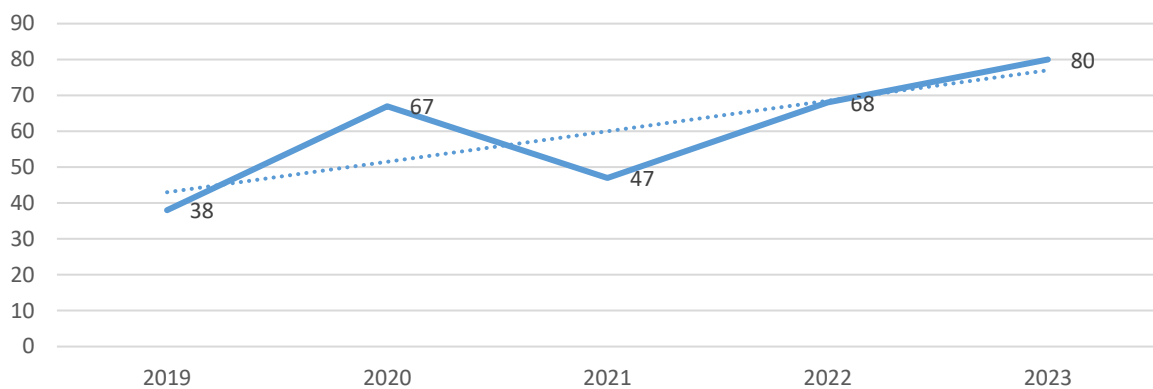
Klagomål och synpunkter

Stockholms Sjukhem har ansvar att hantera patienters, boendes och/eller närståendes klagomål och synpunkter.

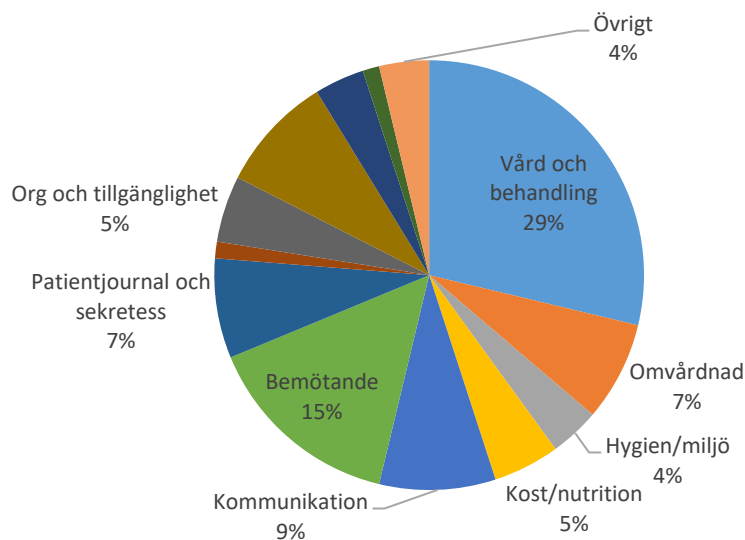
Stockholms Sjukhem under har under 2023 behandlat 80 klagomål och synpunkter, varav 5 från IVO, 35 via Patientnämnden och 40 som har lämnats direkt till verksamheten.

Antalet klagomål och synpunkter visar en ökning jämfört med föregående år.

Antal Klagomål 2019-2023

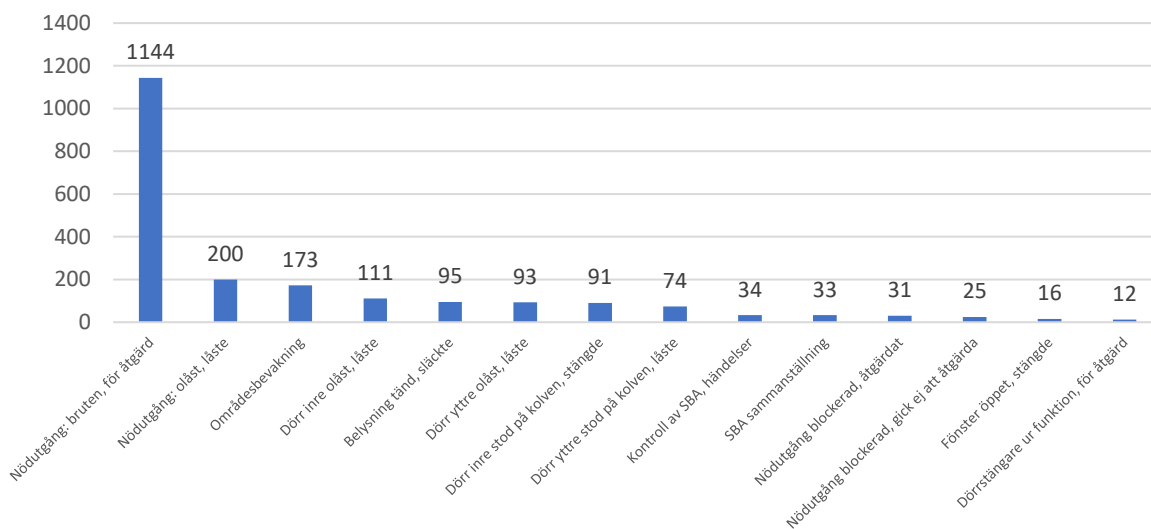
Klagomål och synpunkter 2023, n=80

Kontinuitet och säkerhet

För Stockholms Sjukhem är säkerhet ett prioriterat område och ingår som en naturlig del i ledningssystemets verksamhetsprocesser. Under året har ett tjugotal mindre projekt genomförts i syfte att förbättra säkerheten för patienter, boende och medarbetare. Som exempel har det systematiska brandskyddsarbetet setts över och förbättrats avseende rutiner och rapportering.

Säkerhet 2023, 2167 händelser

Etikarbete

Stockholms Sjukhems medarbetare möter etisk stress i patientarbetet. Etisk stress kan försvåra för medarbetarna att ge god vård och kan minska möjligheterna till god återhämtning. För att förbättra vårdkvaliteten för patienter och för att möta den moraliska stressen hos medarbetarna har ett etikråd etablerats med deltagare från alla verksamhetsområden och olika yrkesbakgrund.

Kyrkan ingår som en naturlig del i det vårdande arbetet, inte minst på Kungsholmen, och finns till för patienter, boende, medarbetare och närstående. På Mariebergsgatan, vid vår huvudentré, har vi ett kapell som används för mässor och att fira högtider för boende och patienter.

Ekonomisk hållbarhet

Stockholms Sjukhems väsentliga ekonomiska hållbarhetsaspekter:

- Vård och omsorg utan vinstsyfte
- Ansvarsfulla inköp
- Antikorruption
- Hållbarhet i kapitalförvaltningen

Vård och omsorg utan vinstsyfte

Stockholms Sjukhem är en idéburen vårdgivare som drivs i stiftelseform. Detta innebär att verksamheten ska drivas på ett effektivt och kostnadsmedvetet sätt, men helt utan vinstsyfte. Allt eventuellt överskott ska återinvesteras för en bättre verksamhet och kan exempelvis bidra till forskning och utveckling, att mer högkvalitativ mat serveras eller att en tätare personalbemanning säkras.

Stockholms Sjukhem är medlemmar i Famna; en branschorganisation för idéburen vård och omsorg som startade 2004. Famnas medlemmar präglas av ett genuint engagemang och bidrar till samhällsutvecklingen. Flera av medlemmarna har i hundratals år erbjudit sociala tjänster, vård och omsorg utan vinstsyfte. Gemensamt för medlemmarna är att företagen har en tydlig värdegrund, där vinsten går tillbaka till verksamheterna.

Stockholms Sjukhem har varit medlemmar sedan 2016.

Ansvarsfulla inköp

Inköp är en viktig funktion som påverkar både lönsamhet och patienters och boendens välbefinnande. Tillsammans med leverantörer strävar Stockholms Sjukhem aktivt efter att upprätthålla principer för ett ansvarsfullt företagande. Inköp och upphandlingar utgår från Stockholms Sjukhems inköspolicy och uppförandekod för leverantörer, där krav på ekologisk-, social- och ekonomisk hållbarhet regleras.

Varor och tjänster som levereras till stiftelsen ska vara framställda under förhållanden som inte medför kränkningar av mänskliga rättigheter och/eller arbetares rättigheter eller med hjälp av korruption. Samtliga större leverantörer ska ha en miljöpolicy och ett systematiskt miljöarbete som visar goda resultat över tid. Leverantörer som av olika skäl inte lever upp till stiftelsens förväntningar på ansvarsfullt företagande över tid, byts ut.

Antikorruption

Ett högt förtroende är helt avgörande för Stockholms Sjukhems verksamhet. Våra representanter ska alltid uppträda på ett affärsmässigt korrekt och professionellt sätt. Till stöd finns policydokument och riktlinjer om att agera etiskt, motverka korruption samt hantera gåvor, uppvaktning och representation på ett lämpligt sätt. Samtliga medarbetare får kännedom om våra policys vid introduktion, avsteg rapporteras i system för avvikelsehantering.

2021 implementerades en extern visselblåsarfunktion där medarbetare anonymt kan anmäla misstanke om oegentligheter i verksamheten. Under 2023 rapporterades fem ärenden in i via den externa visselblåsarkanalerna. Fyra dessa rapporter var HR-ärenden och ett ärende har anmälts till polisen och integritetsskyddsmyndigheten.

Meddelarskydd

Stockholms Sjukhems medarbetare har lagstadgat meddelarskydd. Det innebär att alla anställda har rätt att lämna uppgifter för offentliggörande. Stockholms Sjukhem åtar sig att inte ingripa mot eller efterforska den som lämnat sådant meddelande. Åtagandet gäller inte meddelanden som avser företagshemlighet som skyddas av lagen om skydd för företagshemligheter eller omfattas av tystnadsplikt för anställda utanför det område som avtalet omfattar. Till stöd i detta arbete finns en policy för meddelarskydd.

Hållbarhet i kapitalförvaltningen

Stockholms Sjukhem förfogar över en betydande värdeportfölj med sitt ursprung i gåvor och donationer till stiftelsen. Kapitalförvaltningen ska bedrivas med en lång investeringshorisont (>30 år). Hållbarhetsperspektivet är en integrerad del av Stockholms Sjukhems löpande kapitalförvaltning.

Syftet med värdeportföljen och dess förvaltning är att genom en god totalavkastning långsiktigt kunna trygga vård- och omsorgsverksamheten genom att, vid behov, kunna tillföra verksamheten resurser.

Hållbarhet utgör en sekulär drivkraft som kommer att påverka samhällen och världsekonomin långt i framtiden. Stiftelsen anser därför att ett klokt och ansvarsfullt

förhållningssätt till hållbarhet är av högsta betydelse samt förutsättning för att generera god riskjusterad avkastning över tid. Innan stiftelsen investerar via en fondförvaltare eller annan extern aktör görs en bedömning utifrån hållbarhetskriterier på såväl den valda förvaltaren som på de underliggande investeringarna.

Hållbarhetsperspektivet är därmed en integrerad del av Stockholms Sjukhems löpande kapitalförvaltning. Praktiskt innebär detta att portföljen ska investeras i placeringar som uppfyller följande kriterier:

- Bidrar till en hållbar utveckling i sin verksamhet.
- Efterlever internationella konventioner och överenskommelser för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och antikorrruption.
- Minskar den negativa miljö- eller sociala påverkan i sin verksamhet.
- Beaktar klimatrelaterade risker och möjligheter.
- Inte innebär en betydande exponering mot någon av de exkluderade verksamheter som beskrivs nedan.

Efterlevnad av internationella konventioner och överenskommelser

Stiftelsen förväntar sig att samtliga anlitade förvaltare, oavsett geografisk hemvist, ska följa FN:s principer för ansvarsfulla investeringar - PRI (Principles for Responsible Investments, www.unpri.org). I och med att förvaltare därigenom förbinder sig att vara aktiva ägare och arbeta med de sex hållbarhetsmålen har ett ramverk som möjliggör ett strukturerat arbete i hållbarhetsfrågor skapats. Ytterligare ett regelverk som beaktas i urvalet av förvaltare är EU:s förordning Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Förordningen har som mål att omdirigera kapitalflödet mot hållbar finansiering och öka transparensen av hållbarhet på finansmarknaden. Marknadsaktörer i EU är skyldiga att delge information om sitt hållbarhetsarbete på företagsnivå och i sina finansiella produkter. Efterlevnad ska bekräftas före en investering av Stockholms Sjukhem, alternativt i urvalsprocessen av externa förvaltare, samt följas upp årligen. Om kapitalförvaltningen uppmärksammas på en överträdelse i en befintlig placering kan stiftelsen välja att avveckla placeringen om korrigerande ej sker.

Exkluderade verksamheter

Stiftelsen, i sin roll som kapitalägare och idéburen organisation, anser att det finns produkter och tjänster som inte har en långsiktigt hållbar affärsmodell som är förenlig med vissa etiska kriterier. Det vill säga där företagets erbjudande eller agerande anses ha omfattande negativa effekter på miljö, samhälle och olika intressenter och därmed inte är förenliga med rollen som idéburen vårdgivare. Utöver att förvaltare ska arbeta med FN:s långsiktiga mål väljer stiftelsen dessutom att de ska undvika investeringar i företag där en mätbar del av omsättningen kommer från: alkohol, pornografi, spel om pengar, tobak (inkluderande cannabis för nöjesbruk) eller vapen.

Process och verktyg

Stiftelsen har granskat befintliga investeringar ur ett hållbarhetsperspektiv. Vid val av nya placeringar har förvaltare valts baserat på en uttalat hög ambitionsnivå i hållbarhetsfrågan där en grundlig utvärdering föregått valet av förvaltare. Stiftelsen väljer jämförelseindex som uppfyller fastställda hållbarhetskriterier.

Dimensioner av hållbarhet	Hållbarhets-områden	FN:s globala mål	Hållbarhetsaspekt	Vårt sätt att arbeta, möjligheter	Risker
Social	Mänskliga rättigheter		Vård på lika villkor och bemötande	Arbete för mångfald, språkstöd inom äldreomsorgen	Diskriminering, dåliga arbetsförhållanden
			Värdegrund, verksamhetskultur och etiska överväganden	Stiftelsens grundregler. Gemensamma värderingar: engagemang, kunskap och omtanke	Osund verksamhetskultur, brott mot mänskliga rättigheter
			Patientsäkerhet, vårdeffektivitet	Personcentrerad vård, Förbättringskraft Patientsäkerhetsdialoger	Bristande patientsäkerhet, vårdskador
			Avvikelse rapportering och återkoppling	Frekvent rapportering, handläggning och förbättringsåtgärder	Osund verksamhetskultur
	Arbetsmiljö		Rätt vård genom kompetens och kompetensutveckling	Satsningar på utbildning och studenter, handledarutbildningar	Bristande patientsäkerhet, ojämlig vård
			Kvalitetsarbete, arbetsglädje, delaktighet, ledarskap	Väl implementerat ledningssystem, engagerade medarbetare	Osund verksamhetskultur, dåliga arbetsförhållanden
			Kontinuitet och kunskap	Egen FoUU-enhet, förvaltning och utveckling av kunskap i organisationen	Bristande patientsäkerhet, ojämlig vård
			Fungerande kommunikation	Närvarande ledarskap, öppen dialog, Medarbetarfika med sjukhusdirektör	Bristande kommunikation
			Jämställdhet och diskriminering	Policy för jämställdhet och likabehandling	Ojämlig vård, diskriminering

Ekologisk	Klimatpåverkan		Matproduktion	Ekologisk och närproducerad mat, minska matsvinn och matavfall till biogas	Negativ påverkan på ekosystem, klimatpåverkan, utsläpp till luft	
			Energianvändning	Bergvärme och solenergi	Negativ påverkan på eko-system, klimatpåverkan	
			Transporter egna bilar	Elhybrider och elbilar	Negativ påverkan på eko-system, klimatpåverkan, utsläpp till luft	
			Inköp	Miljömässiga och etiska krav vid upphandling och inköp, uppförandekod, inköspolicy	Utarmning av naturresurser, bristande affärsetik, brott mot uppförandekod	
	Ekosystem		Läkemedel	Regelbunden mätning av avloppsvatten för att följa upp målet att minska mängden miljöfarliga läkemedel	Negativ påverkan på eko-system, utsläpp till vatten	
			Parkskötsel och odling	Bikupor i parken, trädgårdsmiljö för patienter och boende	Brister i biologisk mångfald	
			Resurseffektivitet och minskad resursförbrukning	Livscykelperspektiv på inköp för att minska engångsprodukter och minska slöseri	Utarmning av naturresurser	
	Ekonomisk	Etik		Antikorrupcion	Stiftelse som drivs utan vinstsyfte Regelverk kring gåvor, policy för antikorrupcion Meddelarskydd och visselblåsarpolicy	Korrupcion, bristande etik, osund verksamhetskultur
				Kapitalförvaltning	Etiska placeringar, placeringspolicy	Bristande affärsetik
		Finans		Insamling	Möjlighet att donera till stiftelsen, inte till vårdpersonal eller avdelning	Korrupcion, bristande affärsetik
Investeringar och leverantörer				Miljömässiga och etiska krav vid inköp och på leverantörer. Uppförandekod framtagen.	Utarmning av naturresurser, bristande affärsetik, brott mot uppförandekod	